

TÉMA

TEXT JANA BROŽÍKOVÁ

Nároky stúpajú, platy nie. Dodržať disciplínu vo finančiach niekedy vyžaduje veľké prenášanie. Obchody sú plné lákavých drobností, kozmetiky a módnich kúskov, po ktorých tuží každá žena bez výnimky. Doslova katastrofou na osobnom účte sa môže skončiť predvianočné nákupy, keď chcete sabe i svojim blízkym dopriať len to najlepšie. Čo najskôr vásak treba peniaze vrátiť tam, odkiaľ ste si ich „požičali“, inak sa dostanete do finančného kolotoča a dozniejúci pocit zo „štastných a veselých“ vystrieďa finančná deprezia.

RADÍ

ODBORNÍK
NA OSOBNÉ
FINANČIE
Tomáš JEZERČÁK

ŠETRIACI mód

Konajte okamžite. Najúčinnejšou zbraňou je nastavenie šetriaceho módu. Ak sa chcete čím skôr dostať do finančnej pohody, využite všetky možnosti, ktoré sa ponúkajú. Dočasné finančné náplasti môžu poskytnúť napríklad nadčasy v práci, mensia „bokovka“ či sezónna brigáda.

PRÍJMY VS VÝDAVKY

Alfoú a omegou vedenia finančí je prehľad príjmov a výdavkov. Hoci sa príjmy často nedajú ovplyvniť, za výdavky zodpovedáte vy. Skúste popremýšľať, kde by ste vedeli ubrať. Ak neviete, ako začať, inšpirujte sa trojrokovým postupom.

- 1/ Najskôr spočítajte všetky svoje výdavky.
 - 2/ Podľa výdavkov a príjmov nastavte optimálne hospodárenie.
 - 3/ Príjmy rozdelte podľa pravidiela 10 : 20 : 30 : 40.
- Vysvetlivka:** 10% z výplaty hned odložte do rezervy, 20% na dlhodobé aktiva a na zabezpečenie na dôchodok, maximálne 30% (nie viac) by ste mesačne mali zaplatiť za úvery, splatky a pôžičky, 40% by mala byť pokrytá vaša bežná spotreba.

AKO VYBŘDNUŤ z finančnej depresie

Rozladilo vás, že pred sviatkami ste museli siahnut' na železnú rezervu?

Začnite rok inventúrou v peňaženke.

CENT k centu...

Porovnajte ceny produktov, či už priamo v obchodoch, alebo podľa letákov zo svojej poštovej schránky. Ak ide o hodnotnejšiu vec, prezrite si ju v kamennom obchode a potom preskúmajte ponuky v internetových obchodoch. Práve pri online nákupoch môžete na drahsom produkte ušetriť nemále peniaze. Pri nakupovaní potravín si dávajte pozor, aby ste pri naháňaní výhodnejších ponúk neminuli ušetrené peniaze na benzín. Dobrá pomôcka do obchodu chodte s presným zoznamom. Poznačte si doň len toľko potravín, aby ste nevyhľadovali prebytky. Zároveň sa vyhnete kupovaniu zbytočnosti.

VYUŽÍVAJTE akcie

Nakupujte v akciách, prípadne vo výrazných zľavách a vo výpredajoch. Týka sa to najmä oblečenia, kde cena zo dňa na deň môže klesnúť o tretinu až o polovicu. Niektoré supermarkety zľavujú aj potraviny tesne pred dátumom spotreby, niekedy až o 50 percent. Ak tieto potraviny istotne miniete do dátumu spotreby, využite aj takúto možnosť.

ZBIERAJTE vernostné karty

Využitím rôznych vernostných klubov, kariet či kupónov môžete ušetriť desiatky až stovky eur. Body z vernostných kariet môžete využiť vo forme darčekov, poukážok alebo špeciálnych zľav. Aj pri nákupe potravín sa

skúste zamerať na produkty, ktoré ponúkajú obchodné reťazce pod vlastnou značkou. Cenovo sú výhodnejšie ako „značkové“, pri tom rozdiel v kvalite je minimálny.

FITNES v prírode

K veľkým výdavkom patria aj voľnočasové aktivity. Ak nemáte predplatnené posilňovňu, zabejhajte si v prírode alebo si zavíťte doma. Oslavy a posedenia v miestnych podnikoch stojia nemále peniaze, podstatne lacnejšie vás výjde pohostenie v domácom prostredí.

STRAVUJTE sa doma

Najlacnejší spôsob stravovania je varenie doma. Aj keď väčšina využíva počas pracovného dňa obedové menu, lacnejšie vychádzka, ak si deň vopred navári jedlo vo väčšom množstve a vezmete ho so sebou do práce. Výdavky na stravu sú podstatne znížia.

»

SKRYTÉ rezervy

Niekedy si ani neuvedomíte, že plynvate. Keď vám v reštaurácii priniesie veľkú porciu, nehanbte sa a polovicu si dajte zabaliť domov, ušetríte za večeru. Obrovský priestor pri úspore sa dá nájsť v energiach alebo pri príprave teplej vody. Oplatí sa rozumne nakupovať v akliciach až slúžby. Spíše si podrobne všetky výdavky. Vyznaťte tie, ktoré sú fixné, a tie, na ktorých môžete ušetriť.

Príklad:

Jedlo (zamykajte sa, ktoré potraviny nemusíte mať, napríklad džusy, sladkosťi...)

Alkohol a cigarety

Drogéria (každá žena vie, kde môže ušetriť)

Oblečenie (obmedzte spontánne nákupy nepotrebných vecí v akliciach)

Zábava (do reštaurácie iba občas, kávu si uvarí doma, namiesto do kina chodťe na prechádzku)

Časté jazdy autom (do práce chodťe hromadnou dopravou)

Účty za telefón

Takto ušetríte aj 200 eur mesačne z rodinného rozpočtu. Zdrojom všetkých finanční môžu byť aj preplatky na daniach alebo na energiach.

EURO denne

Na začiatku každej veľkej cesty musí byť prvy, hoci drobný krok. Začnite pokojne s malými sumami. Ak na začiatok odložíte 30 eur mesačne a peniaze sa budú zhodnocovať 4 % ročne, v 5 rokov budeť mať na účte 1 960 eur. (V tejto sume nie je zahrnutý vplyv inflácie, poplatkov, len čistý stav účtu pri danom pravidelnom vklade.) Zdá sa vám to málo? Uvedomte si, že ste si denne odložili iba jedno euro. Ak viete odložiť viac, napríklad 100 eur mesačne, pri rovnakých parametoch budeť mať o 5 rokov na účte 6 630 eur. Možno vám práve takáto rezerva raz pomôže. Nemusíte mať obavy zo straty zamestnania a nesplácania hypotéky. Stačí pevná vňa a 3,30 euro denne.

Každý deň vložte do prasinku 1 euro.

4 KROKY k finančnému zdraviu

RADÍ

FINANČNÝ PORADCA
Lukáš NEMERGUT

K novému roku patria aj nové predavzatia. Najčastejšie skúšame „schudnúť“, venovať sa viac rodine, zlepšiť fyzickú kondíciu, väčším dbať na svoje zdravie. Ale čo finančné zdravie? Aj ono ovplyvňuje kvalitu života po celý rok. Zostavte si rozumný finančný plán. Ešte nie je neskoro.

NECHAJTE

PENIAZE ZARÁBAŤ

Zarábajú vaše uložené peniaze alebo sa každý rok zmenšujú? Zoznámte sa s pojmom „zložené úročenie“. Jednoducho povedané: úroky z úrokov. Počítajte s tým, že každý rok dochádza k miernemu znehodnoteniu peniaží (inflácia), preto budte pozorní, na aký úrok požičiavacie banky svoje peniaze, teda aby bol úrok vyšší ako predpokladaná inflácia.

Príklad:

Vklad 1000 eur na 5 rokov, predpokladaná inflácia 2%, ročné znehodnotenie.

Reálna hodnota účtu (hodnota vašich „znehodnotených“ 1000 eur) po 5 rokoch:

ÚROK SUMA NA ÚCTE

1%	950,99 EUR
2%	1 000,00 EUR
3%	1 051,01 EUR
4%	1 104,08 EUR
5%	1 159,27 EUR

3 BÁJEČNÉ rady

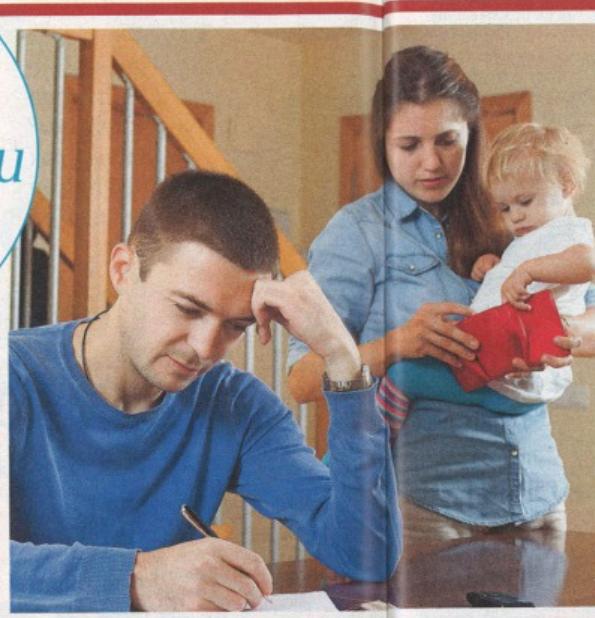
1/ Nezabúdajte, že kúpou niekedy aj nepotrebných maličkostí, ktorými sa rozmaznávate, poľahky prekročíte plánovaný rozpočet, čo môže ohrozit hľadký chod domácnosti.

2/ Stanovte si maximálnu sumu, ktorú môžete mesačne minúť. Tú vložte ria osobitný účet a v priebehu mesiaca čerpajte iba z neho.

3/ Odkladajte si bločky a doklady o platbách. Iba tak sa dá presne vypočítať, koľko vás všetko reálne stalo a kde ste sa odkonili od plánu.

Foto shutterstock.com, Partners Group SK

URČTE si cieľ

Na začiatok sa zamyslite nad tým, čo vás tento rok čaká, a vyberte najdôležitejšie ciele. Pomôžu vám odpovede na otázky, v ktorých si ujasnite, čo si počas roka chcete splniť, čo by ste si chceli kúpiť, zabezpečiť alebo zažiť, kolko to bude stať a kdy význam to má z hľadiska ďalšieho života, zdravia, vztáhov, dôchodku, výdakov a času.

ZVÁŽTE možnosti

Základným predpokladom dobrého finančného plánu je úprimné zohľadnenie časových, príjmových, výdavkových či majetkových možností. To znamená, aký máte majetok a záväzky, aké sú vaše príjmy a výdavky, či sú niektoré nároky nevyhnutné, ako tieto príjmy, záväzky alebo iné výdavky dokážete ovplyvniť a ako by sa mali v priebehu roka meniť. Zodpovedajte na tieto otázky vám vyplynie, akú maximálnu a akú minimálnu sumu ste schopné odložiť bokom a ako sa vás majetok bude vyvíjať počas roka.

3/ DODRŽIAVAJTE disciplínu

Dokážete si udržať finančnú disciplínu po celý rok, nielen prvých päť mesiacov?

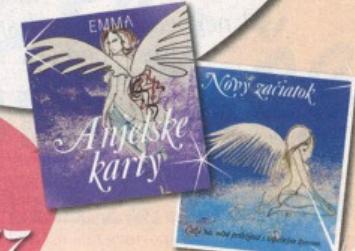
Je dokázané, že ak máte často na očiach svoje ciele, je veľká šanca, že ich aj dosiahnete. Jednotlivé ciele a kroky k ich napĺňaniu sú poznáte a umiestnite na viditeľné miesto.

Štrenie peňazí vás musí naozaj baviť.

KONTROLUJTE plán

Aj ten najlepší plán treba pravidelne kontrolovať. Ak máte smartfón, existuje na to množstvo dostupných aplikácií. Na kontrolu finančného plánu však stačí aj obyčajné pero a papier. Termíny plnenia cieľov i väčšie kontroly si zapísť do diária. Dôležité je, aby sa vám táto myšlienka páčila, aby vás plánovanie a napĺňanie cieľov bavilo a neoferalo priliš o čas.

EMMA
+DARČEK
anjelské karty
NA VEŠTENIE

ZISTI,
ČO ŤA ČAKÁ
v roku 2017

PRÁVE
v predaji

číraňa
HOFOVÁ
o tom,
čo jej nevadí byť
SINGLE